

UDKAST

**Referat af møde i Brugerråd for Naturstyrelsen Midtsjælland d. 14/12
2022 kl. 15.00**

Deltagere:

Thomas Larsen Schmidt, DGI
Lasse Braae og Søren Peter Pinnerup, Dansk Ornitologisk forening
Inga Skjærris, Danmarks Idrætsforbund
Lars Bjarne Nielsen, Danmarks Naturfredningsforening
Elisabeth Stuhr, Danmarks Rideforbund
Per Stadel Nielsen, Entomologisk Forening
Søren Grøntved, Dansk Botanisk Forening
Anette Ladegaard Christensen, Danmarks Orientering Forbund
Ole Hansen, Danmarks Jægerforbund
Rose-Maria Helle, Dansk Handicap Forbund
Jørgen Boldt, Dansk Vandrelaug
Jens Peter Simonsen, skovrider, Naturstyrelsen Midtsjælland
Palle Graubæk, referent, Naturstyrelsen Midtsjælland

Ad dagsordenens pkt. 1. Velkomst og præsentation af det nye brugerråd.

Jens Peter Simonsen introducerede brugerrådet til lokalerne på Boserupgård Naturcenter i Boserup skov, hvor mødet blev afholdt. Boserup Naturcenter drives af Roskilde kommune, som bl.a. tilbyder undervisning af skoleelever, afholder forskellige events i området. Der er mulighed for, at lokale foreninger kan låne et rum (Naturrummet) til møder m.v. Derudover holder skovhjelperne, som varetager en række serviceopgaver på stedet, til i den anden ende af bygningen. Selve Boserup skov, som bygningerne ligger i, er på ca. 224 ha., skoven er en frodig løvskov, som for en stor dels vedkommende ligger meget smukt ud mod Roskilde fjord. Skoven bruges af mange borgere, her er både hundeskov, et spændende MTB spor og flere sheltere.

Brugerrådet er indkaldt for første gang efter nyudpegning af medlemmer. Tidligere har der været to brugerråd for Naturstyrelsen Midtsjælland, som nu er afløst af kun et, og det er blevet besluttet, at de tidligere repræsentanter for kommunerne nu ikke længere sidder i brugerrådet. Det nye brugerråd består foreløbigt af 11 medlemmer, som alle deltog. Hver deltager præsenterede sig selv og sit tilhørsforhold.

Ad dagsordenens pkt. 2. Retningslinjer for rådets arbejde og drøftelse af arbejdsform.

Til mødet var udsendt retningslinjer for brugerrådets arbejde. Brugerrådet er rådgivende over for Naturstyrelsen Midtjylland inden for problemstillinger i forhold til forvaltning og brug af Naturstyrelsens arealer. Der kan nedsættes særlige fora til at drøfte eller løse særlige problemstillinger. Eksempelvist er der under Naturstyrelsen Midtjylland et skovrejsningsråd for hver af de 5 aktive skovrejsningsprojekter i Himmelev, Skibby (Nordmandsskoven), Greve, Tune, og Solhøj Fæled. Der er krav om mindst et årligt offentligt arrangement, hvor offentligheden inviteres til at deltage. Da arealerne under Naturstyrelsen Midtjylland dækker et stort område, og brugerrådet kun har 11-14 medlemmer, var der enighed om, at brugerrådet har en vigtig rolle i sammen med Naturstyrelsen Midtjylland at identificere emner eller områder, hvor en lokal dialog vil være hensigtsmæssig og ønsket. Det tages beslutningsreferat af mødet, som gerne må deles i repræsentanternes bagland. Brugere er statskovene er naturligvis velkomne til at henvende sig direkte til Naturstyrelsen Midtjylland. Brugerrådet fungerer ikke som en opsamlingskasse til behandling af idéer og forslag, Der stiles mod 2 årlige møder, hhv. sommer og vinter, hvor sommermødet foregår udendørs, og det kan evt. samtænkes med det offentlige arrangement.

Ad dagsordenens pkt. 3. Udpegning af urørt skov i statsskovene og proces for den konkrete udmøntning på Midtjylland.

Naturstyrelsens forslag til udpegning af yderligere ca. 28.000 ha urørt skov har været i høring i sommeren 2022, og 27.839 ha er nu endeligt udpeget. Det betyder bl.a., at alle gamle skove (mere end 40 år) på Sjælland nu er udpeget som urørte og forvaltes i henhold til de retningslinjer, der samtidigt er vedtaget. Retningslinjerne var bilagt dagsordenen og kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside, <https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/uroert-skov>. For hver af de udpegede skove udarbejdes en forvaltningsplan, som beskriver den planlagte indsats i en 6 årig (løvskove) eller op til 25 år (nåleskove) konverteringsperiode for at sikre og øge naturværdierne. Her redegøres for de nødvendige indsatser for at sikre og øge udviklingen af naturværdier i de udlagte skove og genoprette de naturlige strukturer, f.eks., ved udtagning af ikke hjemmehørende træer, indgreb i eksisterende bevoksninger for at skabe flere lysåbne partier, veteranisering af træer for at øge andelen af dødt ved, genopretning af (mere) naturlig hydrologi og i mange skove etablering af skovgræsning. Hver forvaltningsplan vil blive udarbejdet på baggrund af en offentlig skovvandring, og derefter vil forslaget til forvaltningsplan blive sendt i en offentlig høring. For Naturstyrelsen Midtjylland har forvaltningsplaner for Boserup skov og Myrde skov været i offentlig høring og afventer færdiggørelse. Tidsplanen for forvaltningsplaner er tilrettelagt, så der hvert kvartal sendes mindst en

(afhængig af arealets størrelse) forvaltningsplan i høring. Brugerrådet vil blive inddraget i arbejdet så vidt tidsmæssigt muligt, men som minimum ved direkte tilsendelse af invitation til skovvandring og høringen af forslag til forvaltningsplan.

Der var en drøftelse af nogle af de konkrete redskaber i forvaltningsplanerne, rådgivning om at særligt etablering af hegn og udsætning af dyr stiller store krav til Naturstyrelsens formidling og oplysning af borgerne, sammenhængen mellem indsatsen for urørt skov og den helt nye rapport fra Biodiversitetsrådet om beskyttet natur og mangel herpå.

Der var spørgsmål til planlægningen af forvaltning af de lysåbne naturarealer, som ikke indgår i forvaltningsplaner for urørte skove. Naturstyrelsen Midtjylland oplyste, at den overordnede planlægning for alle arealer indgår i Naturstyrelsens driftsplaner, som findes på den lokale hjemmeside. Desuden er der i de senere år udarbejdet naturmålsplaner, som forud for udbud af forpagtningskontrakter for afgræsning af lysåbne arealer, beskriver tilstand og fastsætter målsætninger for afgræsningen som en slags "kravspecifikation" og efterfølgende kommunikationsredskab mellem forpagter og Naturstyrelsen.

Ad dagsordenens pkt. 4. Forvaltningsplaner for Røsnæs og Tuse

I forlængelse af pkt. 3 orienterede Naturstyrelsen om, at de næste forvaltningsplaner vil omhandle hhv. Røsnæs og Tuse Næs (Høsehals og Bognæs Skove), hvor der i september blev holdt offentlige skovvandring med pæn deltagelse. Referater fra turene var vedlagt brugerrådets dagsorden. Røsnæs omfatter kun et begrænset skovareal, og hovedtemaet for planen er samspillet imellem de afgræssede lysåbne overdrev og skovene i en afvejning med hensynet til de mange besøgende på Røsnæs. Den nuværende opdeling med sikring af frahegnede stier på nordsiden af den gennemgående vej forventes i vid udstrækning opretholdt. Tuse Næs består af to skove, hvor Bognæs Skov er klart mere benyttet end Høsehals Skov. Hovedtemaet i disse planer er afviklingen af ikke hjemmehørende arter og udvidelsen af den skovgræsning, der allerede er i skovene. Det naturmæssige potentiale er størst i Høsehals, hvilket stemmer godt med, at friluftsjakterne er størst i Bognæs Skov. Forvaltningsplanerne for de to områder forventes i høring medio februar. I første kvartal af 2023 påbegynder Naturstyrelsen Midtjylland arbejdet med at udvikle en forvaltningsplan for urørt skov ved Hov Vig

Ad dagsordenens pkt. 5. Status for evt. oprettelse af naturnationalpark Bidstrupskovene

Det er politisk besluttet at etablere 15 naturnationalparker i Danmark i henhold til Lov om naturnationalparker. En af de 15 er besluttet placeret i Bidstrup skovene. Der er nedsat lokal projektgruppe med 28 repræsentanter for forskellige interesser i Bidstrup skovene. Den lokale

projektgruppe skal rådgive Naturstyrelsen om indretning af naturnationalparken, så den i vidst muligt omfang tilgodeser de forskellige, ikke mindst friluftsmæssige, interesser i skoven. Netop på grund af de store friluftsmæssige interesser har man politisk valgt at selve afgrænsningen af naturnationalparken skal være fleksibelt i forhold til lokale forhold og behov. Dog skal den omfatte halvdelen (ca. 500 ha) af skoven. Der er heller ikke politisk bestemt, hvilke græssende dyr der skal udsættes i naturnationalparken. Den lokale projektgruppe har afholdt 3 møder i efteråret, og forventes at genoptage arbejdet efter nytår. Da der er nedsat en lokal projektgruppe, vil brugerrådet indtil videre kun blive inddraget i form af orientering om udviklingen.

Ad dagsordenens pkt. 6. Større aktivitetsområder på Naturstyrelsen Midtsjælland

Naturstyrelsen Midtsjælland præsenterede kort over styrelsens arealer, som dækker Kalundborg, Odsherred, Holbæk, Ringsted, Lejre, Roskilde, Frederikssund (Hornsherred), Høje Taastrup, Ishøj, Solrød, Greve og Køge kommuner, og gennemgik derefter de større aktivitetsområder i 2023. I Nordmandsskoven ved Skibby plantes og genoprettes mere naturlig hydrologi på ca. 25 ha. I Himmelev skov gennemføres en offentlig inddragelsesproces sammen med Roskilde Kommune og skovrejsningsrådet for Himmelev skov for planlægningen af en ny erhvervet ejendom på ca. 40 ha.

Der forventes opført ca. 10 fondsfinansierede shelters fordelt på hele enheden, herunder 2 i Bognæs skov. Rose-Maria Helle gjorde opmærksom på Dansk Handicap Forbunds videnblade om handicaptilgængelige shelters. Der forventes udarbejdet 2 digitale guides for de nye skovområder nordøst for Kalundborg og ved Greve og Karlstrup. Der blev spurgt til vandretursfolderne, som ligger i bokse ved skovene. Naturstyrelsen Midtsjælland oplyste, at de gamle vandretursfoldere fortsat genoptrykkes, men fremtiden er de digitale guides, som man kan tilgå fra sin telefon eller udskrive hjemmefra.

I de gamle skove fortsættes indsatsen efter retningslinjerne for urørt skov med veteranisering af træer for at skabe dødt ved, bekæmpelse af invasive arter, fældning af risikotræer ved større veje og stier, skabelse af lysninger etc. Muligvis nås mindre hydrologiprojekter i Boserup skov.

Ad dagsordenens pkt. 7. Samtykke i henhold til GDPR regler

Alle medlemmer underskrev samtykkeerklæringer om, at medlemmernes personoplysninger må opbevares og anvendes af Naturstyrelsen i relation til det lokale brugerråd, og at medlemmernes mailadresser må fremgå af Naturstyrelsens hjemmeside under brugerrådets medlemmer.

Ad dagsordenens pkt. 8. Tid og sted for næste møde.

Næste møde blev fastsat til torsdag d. 22. juni kl. 15 i Ulkerup skov, eller evt. efter nærmere besked en skov i nærheden. På mødet vil vi bl.a. drøfte tilrettelæggelsen af et offentligt arrangement, jf. pkt. 2. Desuden vil brugerrådet blive inviteret til offentlige ture i forbindelse med udarbejdelsen af forvaltningsplaner for Nakke og Ulkerup skov.

Ad dagsordens pkt. 9. Evt.

Intet.